

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR BÜYÜME ANLAYIŞINA ODAKLANILACAK

Yeni Ekonomi Programı kapsamında açıklanan "yeni dengelenme, yeni normal, yeni ekonomi" yaklaşımı çerçevesinde öngörülen politika ve tedbirlerin gelecek yıl hızlı ve etkin şekilde hayata geçirilmesi hedefleniyor. Makroekonomik dengelerin yeniden tesis edilmesi önceliklendirilerek bu yeni dengenin üzerine inşa edilecek öncelikli reformlarla istihdam, teknoloji ve verimlilik odaklı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyüme anlayışına odaklanılacak.

Açıklanan 2021 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'na göre Covid-19 salgını nedeniyle bir süredir ertelenen tüketim ve yatırım kararlarının gerçekleşeceği beklentisiyle özellikle yurt içi talep artışı kaynaklı olarak gayrisafi yurt içi hasıla (GSYH) büyümesinin 2021'de yüzde 5,8 olacağı tahmin ediliyor.

Salgın kaynaklı belirsizliklerin azalması, finansal koşullardaki iyileşmeye bağlı öngörülebilirliğin artması ile tüketici ve yatırımcı güvenindeki toparlanma ve ertelenmiş tüketim ve yatırım harcamalarının canlanması GSYH büyümesine katkı verecek.

2021 yılında mal ve hizmet ihracatındaki artış ve yurt içi talepte genele yayılan toparlanma sonucu sanayi katma değerindeki büyümenin GSYH büyümesinin üzerinde gerçekleşmesi bekleniyor. Tarım sektörünün ise uzun dönem ortalamasının üzerinde katkı vereceği tahmin ediliyor.

Üretim ve ihracatla bağlantılı hizmet sektörlerindeki toparlanmaya ek olarak, salgın öncesi dönemde güçlü bir ivme yakalayan ancak salgından en çok etkilenen sektörlerin başında yer alan turizmdeki toparlanmayla birlikte hizmetler sektörünün büyümeye yüksek bir katkı yapması öngörülüyor.

Gelecek yıl yüzde 5,8 olması hedeflenen GSYH büyümesinin bir süredir ertelenmiş tüketim ve yatırım kararlarının gerçekleşeceği öngörüsüyle özellikle yurt içi talep artışı kaynaklı olması bekleniyor. 2021 yılında özel kesim tüketim harcamalarında yüzde 5,7 reel artış, kamu kesimi tüketim harcamalarında ise yüzde 2,2 reel azalış olacağı hesaplanıyor.

Özel kesim sabit sermaye yatırımlarının yüzde 5,2, kamu kesimi sabit sermaye yatırımlarının ise yüzde 13,2 reel olarak artacağı öngörülürken, toplam sabit sermaye yatırım harcamalarının reel olarak yüzde 6,2 yükselmesi bekleniyor.

M. Rifat HİSARCIKLIOĞLU

TOBB Başkanı

Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği

(Eurochambres) Başkan Yardımcısı

İslam Ticaret, Sanayi ve Tarım Odası (ICCIA) Başkan Yardımcısı ve

Asya Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu (CACCI) Başkan Yardımcısı

baskanlik@tobb.org.tr

[f](https://www.facebook.com/Rhisarciklioglu) [i](https://www.instagram.com/Rhisarciklioglu) /@Rhisarciklioglu

GSYH büyümesine, özel tüketim harcamalarının 3,6 puan, özel kesim sabit sermaye yatırım harcamalarının ise 1,1 puan katkı sağlayacağı, kamu tüketim harcamalarının 0,2 puan daraltıcı yönde etkileyeceği tahmin ediliyor. Kamu kesimi sabit sermaye yatırım harcamalarının büyümeye katkısının 0,4 puan olması beklenirken, GSYH büyümesine net mal ve hizmet ihracatının katkısının 2 puanı bulması öngörülüyor.

Salgın sonrası ekonomideki toparlanma sürecine geçilmesiyle istihdam artışının ivme kazanacağı ve istihdamın bir önceki yıla göre 1,6 milyon kişi artacağı, işsizlik oranının ise yüzde 12,9'a gerileyeceği tahmin ediliyor.

Para ve maliye politikalarının güçlü eşgüdümünün sürdürülmesiyle mal ve hizmet piyasalarında rekabet ve verimliliği artıracak yapısal politikaların hayata geçirilmesi hedefleri doğrultusunda atılacak adımlarla ekonomik ve finansal istikrarın güçlendirilmesi amaçlanıyor. Böylece tüketici enflasyonunun 2021 yılsonunda yüzde 8'e indirilmesi hedefleniyor.

YEP ile cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşmenin sağlanması hedeflenirken, bu hedef kapsamında, küresel ticarete rekabetçi sektörlerin desteklenerek ihracatta sürdürülebilir artışın sağlanması, üretim kapasitesinin büyütülerek ithalata olan bağımlılığın azaltılması ve turizm gelirlerinin artırılması amaçlanıyor.

2021 yılında, Covid-19 salgını nedeniyle keskin düşüş yaşayan dış talebin kademeli olarak iyileşmesi ve seyahat hareketliliğinin yeniden başlamasıyla turizm gelirlerinin artması bekleniyor. Bunun da cari işlemler dengesinde iyileşme sağlaması üzerinde duruluyor.

Bu yıl ihracatın yüzde 8,3 azalarak 166 milyar dolar olacağı, gelecek yılsa ihracatın yüzde 10,9 artarak 184 milyar dolara, bu yılın sonunda yüzde 3 azalarak 204 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmesi beklenen ithalatınsa seneye yüzde 11,4 yükselerek 223 milyar dolara ulaşacağı

ve böylece dış ticaret açığının 39 milyar dolar seviyelerinde gerçekleşeceği tahmin ediliyor. Özetle dış talebin kademeli olarak toparlanmasıyla seyahat ve mal ticaretinde iyileşme ve cari işlemler açığında da düşüş bekleniyor.

Yerli üretimi ve ihracat atılımını merkeze alan ekonomi politikalarıyla tutarlı olarak dış dengedeki kuvvetlenmenin devam etmesi ve cari işlemler açığının 2021 yılında 13,9 milyar dolar seviyesine gerilemesi, GSYH'ye oran olarak ise yüzde 1,9 seviyesinde gerçekleşmesi hedefleniyor.

Küresel ticarete rekabetçi sektörlerin desteklenerek ihracatta sürdürülebilir artışın sağlanması, üretim kapasitesinin artırılarak ithalata olan bağımlılığın azaltılması ve turizm gelirlerinin artırılması belirlenen hedefler arasında yer alıyor.

Cari işlemler dengesindeki iyileşme sonucunda, dış finansman ihtiyacının azalacağı tahmin ediliyor. Bununla birlikte, cari işlemler dengesi ve enflasyon gibi makroekonomik göstergelerdeki iyileşmeye bağlı olarak ülkenin risk priminin gerilemesiyle kaliteli dış finansman akımları için uygun bir ortamın oluşturulacağı öngörülüyor.

2019'da 30 milyar dolar olarak gerçekleşen turizm gelirleri, 2020'de salgının etkilerine bağlı olarak 10 milyar dolara düşecek. Bu yılın tamamında hizmetler dengesi fazlasının 12 milyar dolar olacağı tahmin ediliyor. 2021 yılında Covid-19 salgınının etkisinin azalmasıyla seyahat gelirlerinin 20 milyar dolara yükselmesi, hizmetler dengesinin ise 24 milyar dolar fazla vermesi bekleniyor.

Özetle Yeni Ekonomi Programı (YEP) kapsamında açıklanan "yeni dengelenme, yeni normal, yeni ekonomi" yaklaşımı çerçevesinde öngörülen politika ve tedbirlerin gelecek yıl hızlı ve etkin şekilde hayata geçirilmesi hedefleniyor.

Bu kapsamda makroekonomik dengelerin yeniden tesis edilmesi önceliklendirilerek, bu yeni dengenin üzerine inşa edilecek öncelikli reformlarla istihdam, teknoloji ve verimlilik odaklı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir büyüme anlayışına odaklanılacak.